

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України
щодо меценатської діяльності у сфері культури»

1. Мета

Проект акта розроблено з метою запровадження в систему державно-приватного партнерства нового інституту меценатства у сферу культури.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Проект акта розроблено Міністерством культури та стратегічних комунікацій України у співпраці з Комітетом Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики, на виконання пункту 391 Плану пріоритетних дій Уряду на 2024 рік, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 16 лютого 2024 року № 137-р та пункту 45 розділу II Плану законопроектної роботи Верховної Ради України на 2024 рік, затвердженого постановою Верховної Ради України від 6 лютого 2024 року № 3561-IX.

Меценатство є важливим чинником підтримки культури, мистецтва, науки і освіти, розвитку творчого, духовного, інтелектуального потенціалу суспільства. Надання сприяння тим, хто готовий інвестувати у відродження і реставрацію об'єктів культурної спадщини, підтримувати обдарованих дітей і допомагати у їх творчому становленні, створювати умови для збереження національних культурних традицій та популяризації українського мистецтва та багато інших – один із шляхів держави у налагодженні механізму взаємодії між бізнесом і культурою.

В чинному законодавстві відсутній окремий нормативно-правовий акт, який регулював би здійснення меценатства в сфері культури. Хоча меценатство має багато спільних рис з благодійністю, проте Закон України «Про благодійну діяльність та благодійні організації» не містить норм, якими регулюються особливості меценатської діяльності, зокрема не визначено специфічні для культури мету, напрями й форми діяльності меценатів.

Проектом акта пропонується ввести нову термінологію, яка стосується меценатства, визначити суб'єктів, напрями та види меценатської діяльності, шляхи державної підтримки меценатів культури, а також внести зміни до Закону України «Про благодійну діяльність та благодійні організації» з метою уникнення суперечностей між положеннями законів.

Встановлення інституційних основ для розвитку меценатства у сфері культури покликано сформулювати не тільки зрозумілі та чіткі правила здійснення меценатської діяльності у способи, які є найбільш прийнятним та зручними для мецената, але і стимулювати таку діяльність конкретними видами заохочувальних заходів.

Проектом акта, буде закладено підґрунтя та перспективи розвитку культури меценатства в Україні для взаємовигідного співробітництва бізнесу та громадян із закладами культури та митцями.

3. Основні положення проекту акта

Проект акта передбачає внесення зміни до статей 1 та 4, а також доповнення двома новими статтями 28¹ та 28² Закону України «Про культуру», внесення змін до статті 10 Закону України «Про благодійну діяльність та благодійні організації».

4. Правові аспекти

Конституція України, Закони України «Про культуру», «Про благодійну діяльність та благодійні організації», План законопроектної роботи Верховної Ради України на 2024 рік, затвердженого постановою Верховної Ради України від 6 лютого 2024 року № 3561-IX, План пріоритетних дій Уряду на 2024 рік, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 16 лютого 2024 року № 137-р, Положення про Міністерство культури та стратегічних комунікацій України, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2019 року № 885 (із змінами).

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація акта не потребуватиме додаткових витрат з державного та місцевих бюджетів.

6. Позиція заінтересованих сторін

Публічна презентація та обговорення проекту акта відбулась 12 липня 2024 року під час виїзного засідання Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики у Волинській області. Після презентації жодних пропозицій чи зауважень до проекту акту до розробників не надходило.

Відповідно до Порядку проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03 листопада 2010 року № 996 «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики», Мінкульт організовує консультації з громадськістю.

Законопроект не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності.

7. Оцінка відповідності

У наказі відсутні положення, що:

стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції;

стосуються прав та свобод, гарантовані Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод;

впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків;

містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією;

створюють підстави для дискримінації.

Громадська антидискримінаційна, громадська антикорупційна та громадська гендерно-правова експертизи не проводились.

8. Прогноз результатів

Реалізація наказу не матиме впливу на ринкове середовище, забезпечення захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян і держави; розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад; ринок праці, рівень зайнятості населення; громадське здоров'я, покращення чи погіршення стану здоров'я населення або його окремих груп; екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами, інші суспільні відносини.

Наказ за предметом правового регулювання не матиме негативного впливу на зазначені сфери.